

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-Hamis, 10 ta' Ġunju, 2021.

Kawża Nru. 14

Rik. Nru. 919/12JRM

Joseph **GHEITI** u Sansone Cruises Limited (C – 54306)

VS

L-AWTORITA` GHAT-TRASPORT F'MALTA

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors Maħluf imressaq fit-12 ta' Settembru, 2012, li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmija, l-atturi talbu li din il-Qorti (a) ssib li l-għemil amministrattiv tal-Awtorita` mharrka meħud fit-3 ta' Settembru, 2012 fejn għarrfithom li, b'seħħ mill-10 ta' Settembru, 2012, kienet se tissospendilhom il-liċenza u ċertifikati tagħhom bhala operaturi ta' bastimenti kummerċjali (CVOL) kien lil hinn mis-setgħat tagħha ("*ultra vires*") peress illi ma ħarsitx il-ħtiġijiet

proċedurali mandatorji fit-twettieq ta' dak l-għemil għall-finijiet tal-Artikolu 469A(1)(b)(ii) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; (b) issib li l-istess għemil amministrattiv tal-Awtorita` mharrka huwa wkoll '*ultra vires*' għax jikkostitwixxi abbuż tas-setgħat tagħha billi sar għal għanijiet mhux xierqa kif ukoll huwa msejjes fuq konsiderazzjonijiet mhux rilevanti għall-finijiet tal-Artikolu 469A(1)(b)(iii); (ċ) issib li l-istess għemil amministrattiv tal-Awtorita` mharrka huwa wkoll '*ultra vires*' għax imur kontra l-liġi għall-finijiet tal-Artikolu 469A(1)(b)(iv); (d) issib li d-deċiżjoni tal-Awtorita` mharrka tad-19 ta' Lulju, 2012, dwar is-sospensjoni kienet giet fis-sehħ fit-8 ta' Awwissu, 2012, u li s-sospensjoni ta' erbatax-il (14) jum inflitta fuqhom bdiet miexja mid-9 ta' Awwissu 2012 sat-22 ta' Awwissu, 2012; u (v) tordna lill-Awtorita` mharrka sabiex tieqaf milli tipprowa tinforza d-deċiżjoni mgħarrfa lilha fit-3 ta' Settembru, 2012, u dan b'effett mill-10 ta' Settembru, 2012, kif ukoll biex tieqaf milli tipprowa tinforza d-deċiżjoni tagħha tad-19 ta' Lulju, 2012, billi s-sospensjoni minnha nflitta lahqet għalqet. Talbu wkoll l-ispejjeż;

Rat id-degriet tagħha tat-2 ta' Ottubru, 2012¹, li bih ordnat in-notifika lill-Awtorita` mharrka u tat direttivi lill-atturi dwar it-tressiq tal-provi min-naħa tagħhom;

Rat it-Twegiba Maħlufa mressqa mill-Awtorita` mharrka fil-21 ta' Diċembru, 2012, li biha laqgħet għall-azzjoni attriċi billi, preliminarjament qalet li l-proċeduri għal stharrig ġudizzjarju ta' għemil amministrattiv taħt l-Artikolu 469A ma jgħoddux għall-każ skond l-Artikolu 469A(4), billi l-atturi kellhom rimedju xieraq mogħti taħt liġi oħra. Fil-mertu, laqgħet billi qalet li d-deċiżjoni ta' sospensjoni komunikata lill-atturi fit-3 ta' Settembru, 2012, giet sussegwentement inforzata wara ċ-ċaħda tal-Mandat ta' Inibizzjoni (Rik. Nru. 1342/12NC) minn din il-Qorti diversament presjeduta, għaldaqstant il-ħames talba hija sorvolata. Ċaħdet li mxiet lil hinn mis-setgħat tagħha ('*ultra vires*') u għaldaqstant qalet li din il-Qorti jmissha tiċhad it-talbiet attriċi kollha;

Rat id-degriet tagħha tal-15 ta' Jannar, 2013², li bih ħatret lill-Avukat Dolores Gauċi bħala Assistent Ġudizzjarju sabiex tisma' il-provi tal-partijiet;

Rat id-degriet tagħha tal-5 ta' Diċembru, 2013³, li bih laqgħet it-talba mressqa mill-Awtorita` mharrka b'rikors tagħha tad-29 ta' Ottubru, 2013⁴, sabiex għar-raġunijiet imsemmija fl-istess talba, jiġu eżentati milli jixhdu numru ta' xhieda mharrka mill-atturi;

---

¹ Paġġ. 19 - 20 tal-proċess

² Paġ. 43 tal-proċess

³ Paġ. 89 tal-proċess

⁴ Paġġ. 75 sa 78 tal-proċess

Rat ix-xhieda u d-dokumenti mressqa mill-partijiet quddiem l-Assistent Ġudizzjarju;

Rat id-degriet tagħha tal-10 ta' Ġunju, 2014⁵, li bih halliet il-kawża għas-sottomissjonijiet bil-miktub;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet tal-atturi tat-23 ta' Lulju, 2014⁶;

Rat in-Nota ta' Sottomissjonijiet tal-Awtorita` mharrka tal-10 ta' Settembru, 2014⁷, bi twegiba għal dik tal-atturi;

Rat id-degrieti tagħha li bihom halliet il-kawża għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni ta' stharrig ġudizzjarju. L-atturi għandhom liċenza u ċertifikat sabiex joperaw '*water taxi*' bl-isem ta' TAKSI u bastiment bl-isem SANSONE. Huma ġew mgħarrfa li l-liċenza tagħhom kienet ser tiġi sospiża għal xi żmien wara li nstab ksur ta' regolamenti marittimi min-naħa tal-atturi. L-Awtorita` kkonfermat id-deċiżjoni tagħha (wara li ngħata żmien lill-atturi biex iressqu appell minn dik id-deċiżjoni) u billi l-atturi ma appellawx, baġhatet tgħarrafhom li kienet sejra tinforza dik id-deċiżjoni. L-atturi jgħidu li l-aħħar avviż mibgħut lilhom mill-Awtorita` jmur lil hinn mis-setgħat tagħha ('*ultra vires*') billi ż-żmien tas-sospensjoni kien effettivament laħaq għadda. Fil-fehma tagħhom, iż-żmien ta' sospensjoni beda miexi wara li kien għalqilhom iż-żmien tal-appell, u għalhekk it-twissija tal-Awtorita` li kienet ser tgħaddi biex twettaq is-sospensjoni ntbagħtet wara li għadda dak it-terminu. Huma jitolbu li d-deċiżjoni tithassar għaliex saret bi ksur tal-Artikolu 469A(1)(ii)(iii) u (iv) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

Illi għal din l-azzjoni, l-imharrkin laqgħu billi, b'mod preliminari, qalu li din il-Qorti m'għandhiex is-setgħa li tisma' il-kawża għaliex l-atturi kellhom rimedju xieraq għall-ilment tagħhom quddiem tribunal ieħor taħt il-Kapitolu 490 tal-Liġijiet ta' Malta. Laqgħet ukoll b'eċċezzjonijiet fil-mertu billi tiċhad x-xiljiet miġjuba kontra tagħha;

Illi bhala fatti rilevanti li joħorgu mill-atti jirriżulta li l-atturi huma liċenzjati bhala operaturi ta' bastimenti kummerċjali (CVOL) u jhaddmu *water*

---

⁵ Paġ. 154 tal-proċess

⁶ Paġġ. 156 sa 161 tal-proċess

⁷ Paġġ. 162 sa 180 tal-proċess

taxi bl-isem “*Taksi*” u l-bastiment “*Sansone*”. It-*thaddim* tas-servizz ta’ “*water taxi*” hu regolat minn Regolamenti⁸ li l-Awtorita` mharrka bagħtet tgharraf bihom lill-operaturi kollha, fosthom lill-atturi, b’ittra tal-24 ta’ Mejju, 2012<sup>9</sup>. Fil-11 ta’ Lulju, 2012<sup>10</sup>, l-atturi ġew mgharrfa mill-Awtorita` li kienet qiegħda tisspōndilhom għal erbatax-il (14) jum il-liċenza (CVOL) u ċ-ċertifikati (CVC) taż-żewġ bastimenti maħruġa f’isimhom għall-finijiet tar-regolament 60 tar-Regolamenti¹¹ wara li kellha provi (filmati) fil-pussess tagħha li l-atturi kisru r-regolamenti marittimi. Fl-istess ittra, l-atturi ġew mgharrfa bil-jedd li huma jressqu s-sottomissjonijiet tagħhom għal konsiderazzjoni mill-Awtorita`;

Illi l-atturi ressqu s-sottomissjonijiet tagħhom permezz tal-konsulent legali tagħhom b’ittra tas-17 ta’ Lulju, 2012¹². Fid-19 ta’ Lulju, 2012¹³, l-Awtorita` bagħtet tgharrafhom li, minkejja l-ittra legali, kienet ser tipproċedi bis-sospensjoni għal żmien ta’ erbatax-il jum, b’seħħ mis-26 ta’ Lulju, 2012;

Illi permezz ta’ ittra tat-23 ta’ Lulju, 2012¹⁴, l-atturi nformaw lill-Awtorita` li riedu jappellaw mid-deċizzjoni tad-19 ta’ Lulju, 2012. Minħabba f’hekk, l-Awtorita` żammet milli tinforza s-sospensjoni. Madankollu, l-atturi għażlu li ma jressqux l-appell quddiem it-Tribunal għar-Revizjoni Amministrattiva (it-Tribunal)¹⁵;

Illi fit-3 ta’ Settembru, 2012¹⁶, l-Awtorita` għarrfet lill-atturi li, fin-nuqqas min-naħa tagħhom li jressqu appell quddiem it-Tribunal, hija kienet qiegħda tisspōndi l-liċenzja u ċ-ċertifikat maħruġa f’isimhom għal erbatax-il jum. Għal din l-ittra, l-atturi wieġbu b’ittra tas-7 ta’ Settembru, 2012 (erronjament datata 7 ta’ Awwissu, 2012)¹⁷, u xlew lill-Awtorita` b’imgiba illegali u lil hinn mis-setgħat tagħha (*ultra vires*);

Illi fit-12 ta’ Settembru, 2012, l-atturi pproċedew kontra l-Awtorita` bil-ftuħ ta’ din il-kawża u b’talba għal hrug ta’ Mandat ta’ Inibizzjoni, liema talba ġiet miċħuda permezz ta’ degriet tas-27 ta’ Settembru, 2012<sup>18</sup>. L-Awtorita` għaddiet biex tinforza s-sospensjoni kontra l-atturi¹⁹;

Illi għal dak li jirrigwarda l-konsiderazzjonijiet ta’ natura legali, il-Qorti sejra tibda biex tqis l-eċċezzjoni preliminari mressqa mill-Awtorita` li

⁸ Regolamenti tal-2009 dwar is-Servizzi tal-*Water Taxis* (A.L. 71/09, L.S. 499.55) kif emendati

⁹ Dok. “JM1” f’paġ. 33 tal-proċess

¹⁰ Dok. “A” f’paġ. 7 sa 9 tal-proċess

¹¹ Regolamenti tal-2002 dwar il-Bastimenti Kummerċjali (A.L. 248/02, L.S. 499.23) kif emendati

¹² Dok. “B” f’paġ. 11 tal-proċess

¹³ Dok. “C” f’paġ. 12 sa 13 tal-proċess

¹⁴ Dok “D”, f’paġ. 14 tal-proċess

¹⁵ Ara x-xhieda ta’ Dr Robert Vassallo f’paġ. 149 sa 150 tal-proċess

¹⁶ Dok. “E” f’paġ. 15 sa 16 tal-proċess

¹⁷ Dok. “F” f’paġ. 17 sa 18 tal-proċess

¹⁸ Dok. “GB” paġ. 106 sa 143 tal-proċess

¹⁹ Ara x-xhieda ta’ Dr Robert Vassallo f’paġ. 150 tal-proċess

tinbena fuq dak li jiddisponi l-Artikolu 469A(4) tal-Kodiċi tal-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Dak l-artikolu tal-liġi huwa maħsub li jrażżan is-setgħa jew ġurisdizzjoni ta' din il-Qorti ta' kompetenza generali milli tisma' kawża mressqa quddiemha. Ladarba d-dispożizzjonijiet ta' dak l-artikolu huma eċċezzjoni jew deroga għar-regola li l-Qrati għandhom ġurisdizzjoni, jeħtieġ li tali sub-artikolu jitfisser f'sens dejjaq kemm jista' jkun biex ma jgibx fix-xejn l-għan li għalih il-legislatur dahhal din l-għamla ta' azzjoni reviżorja fil-proċedura lokali;

Illi kif diġà bosta drabi nġhad mill-Qrati tagħna, l-esklużjoni tal-ġurisdizzjoni tal-Qrati li jistharrġu għemil amministrattiv għandha tkun ġustifikata biss jekk il-Qorti tkun sodisfatta li, fil-prattika, persuna kellha rimedju effikaci u xieraq disponibbli għaliha u hija naqset li tirrikorri għalih bla raġuni tajba²⁰;

Illi l-Qorti tifhem li biex il-ġurisdizzjoni tal-Qorti li tistharreġ għemil amministrattiv titneħħa, ir-rimedju taħt xi liġi oħra mogħti lill-persuna mgarrba b'dak l-għemil irid ikun rimedju xieraq u, fuq kollox, effikaci²¹. Irid jintwera wkoll li l-persuna ma nqdiex bir-rimedju l-ieħor b'mod kapriċċuż, f'liema każ ma jkunx xieraq li, minhabba n-nuqqas tagħha, imbagħad iddur għall-kenn tal-azzjoni ta' stharrig ġudizzjarju taħt l-Artikolu 469A. Bilkemm għandu għalfejn jiżdied jingħad ukoll li jaqa' fuq il-parti li tallega li kien hemm rimedju ieħor disponibbli għall-persuna mgarrba biex tipprova kif imiss li tassew kien hemm rimedju effettiv u li l-persuna naqset bla raġuni tajba li tinqeda bih;

Illi fil-każ tal-lum, jirriżulta li l-atturi kienu jafu li kellhom rimedju li jappellaw mid-deċizzjoni li nħarġet mill-Awtorita` tad-19 ta' Lulju, 2012, dan mhux biss għaliex ġew mgħarrfa mill-Awtorita` b'dan il-jedd fl-istess ittra²², iżda wkoll għaliex kienu l-atturi nfushom, permezz tal-konsulent legali tagħhom, li għarrfu lill-Awtorita` li kien fi ħsiebhom jappellaw u talbuha biex ma tipproċedix bis-sospensjoni qabel ma jgħaddi ż-żmien tal-appell²³;

Illi l-kompetenza li jisma' u jiddeciedi appelli minn deċizzjoni tal-Awtorita` li fost oħrajn, tissospendi licenza jew permess maħruġ minnha hija vestita bl-Att dwar l-Awtorita` Għat-Trasport f'Malta²⁴, fit-Tribunal ta' Revizjoni Amministrattiva mwaqqaf taħt l-Att dwar il-Ġustizzja Amministrattiva²⁵. Il-liġi nnifisha tagħti jedd ta' appell quddiem il-Qorti tal-Appell lil xi parti li tħossha aggravata mid-deċizzjoni tat-Tribunal²⁶;

²⁰ App. Ċiv. 6.5.1998 fil-kawża fl-ismijiet *Bunker Fuel Oil Company Ltd. vs Paul Gauči et* (mhix pubblikata) u App. Ċiv. 5.10.2001 fil-kawża fl-ismijiet *Cauchi vs Chairman Awtorita` tal-Ippjanar* (Kollez. Vol: LXXXV.ii.943)

²¹ P.A. PS 28.1.2004 fil-kawża fl-ismijiet *Joseph Muscat et vs Chairman tal-Awtorità tad-Djar et*

²² Dok. "C" f'pagġ. 12 sa 13 tal-proċess

²³ Dok. "D" f'pagġ. 14 tal-proċess

²⁴ Art. 40 tal-Kap. 499

²⁵ Kap. 490

²⁶ Art. 22 tal-Kap. 490

Illi fil-każ tal-lum ġara, iżda, li l-atturi ma ressqu ebda appell quddiem it-Tribunal u minflok ipprocedew b'talba għal hrug ta' Mandat ta' Inibizzjoni kontra l-Awtorita` u kontestwalment bil-ftuħ ta' din il-kawża;

Illi fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet li saru dwar l-eċċezzjoni taht eżami, u tal-fatti rilevanti li johorġu mill-atti, il-Qorti tasal għall-fehma li l-eċċezzjoni hija misthoqqa u jmissha tintlaqa'. Lill-Qorti jirrizultalha li kemm dwar il-kontestazzjoni u kif ukoll dwar il-ksib tar-rimedju mill-għemil attakkat, l-atturi kellhom għad-dispożizzjoni tagħhom proċedura oħra fejjieda taht il-Kapitolu 499 li setgħu nqdedw biha. L-eżistenza ta' dik il-kontestazzjoni u ta' dak ir-rimedju jnehhi minn idejn din il-Qorti s-setgħa li tisma' u tqis il-kawża mressqa taht l-Artikolu 469A tal-Kapitolu 12;

Illi, terġa' u tgħid, l-ilment ewlieni tal-atturi u li fih il-qofol tal-kawża mressqa minnhom ma huwiex is-siwi tas-sospensjoni, imma minn meta kellha timxi. Fi kliem ieħor, b'din il-kawża tagħhom stess, l-atturi qegħdin jagħrfu li s-sospensjoni li imponitilhom l-Awtorita` ma kinitx bi ksur tal-liġi u wisq anqas lil hinn mis-setgħat tagħha. Dak li jqisu bhala għemil amministrattiv illegali huwa d-deċiżjoni li s-sospensjoni kellha titqies li twettqet hekk kif għalaq iż-żmien lill-atturi biex jappellaw mid-deċiżjoni meħuda f'Lulju. Fis-sottomissjonijiet tagħhom²⁷, l-atturi jargumentaw li hemm differenza bejn l-għemil amministrattiv magħmul mid-deċiżjoni tal-Awtorita` li timponi s-sospensjoni u l-eżekuzzjoni ta' dik id-deċiżjoni. Iqisu li hekk kif għalaq dak iż-żmien, is-sospensjoni mxiet, kienet jew ma kinitx laħqet giet inforzata. Din il-Qorti ma taqbilx ma' ħsieb bħal dan u ma jidhrilhiex li għandha tagħti kenn jew appoġġ lil min ikollu rimedju tajjeb biex iressaq kontestazzjoni kontra t-teħid ta' xi deċiżjoni minn awtorita` pubblika, u, għar-raġunijiet tiegħu, ma jagħzilx li jinqeda bih u mbagħad jixli lil dik l-Awtorita` b'imġiba abbużiva jew saħansitra lil hinn mis-setgħat tagħha x'hin tigi biex twettaq id-deċiżjonijiet tagħha;

Illi l-Awtorita` ressqet provi tajbin biżżejjed biex turi li hija riedet tkun ċerta dwar jekk l-atturi nqdedwx bir-rimedju tal-appell lit-Tribunal u sakemm ingħatat tagħrif li wieħed seta' joqgħod fuqu li ma kien sar l-ebda appell, laħaq għadda ż-żmien. Il-mod garbat li bih imxiet l-Awtorita` biex ma taqbadx u twettaq is-sospensjoni tal-liċenza u ċ-ċertifikati bil-possibilità li tikser il-jeddijiet tal-atturi m'għandux jitqies bhala tnikkir jew rinunzja għall-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni li ħadet u l-fatt li, meta ntebħet li l-atturi ma kinux appellaw, reġgħet avżathom minn meta kienet se tkun effettiva s-sospensjoni inflitta turi li l-Awtorita` hawnhekk ukoll uriet premura u għaqal fil-mod kif imxiet;

²⁷ Paġ. 159 tal-proċess

Illi għalhekk il-Qorti qiegħda tilqa' din l-ewwel eċċezzjoni preliminari u tara li l-atturi kellhom rimedju tajjeb biex jikkontestaw l-għemil amministrattiv attakkat u għalhekk issib li ma tistax tqis aktar l-azzjoni attriċi mressqa quddiemha;

Illi fid-dawl ta' din il-konklużjoni, il-Qorti ssib li ma għandhiex għalfejn tqis l-eċċezzjonijiet l-oħrajn u wisq anqas tista' tgħaddi biex tqis is-siwi tat-talbiet attriċi;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tilqa' l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-Awtorita` mharrka u ssib li m'għandhiex tisma' l-kawża ta' stharrig ġudizzjarju skond l-Artikolu 469A(4) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan għaliex il-mod ta' kontestazzjoni u l-ksib tar-rimedju dwar l-għemil li minnu jilmentaw l-atturi tipprovdi għalihom liġi oħra quddiem organu ieħor kompetenti;

Tastjeni milli tqis it-talbiet attriċi; u

Għalhekk **teħles lill-Awtorita` imharrka** milli tibqa' fil-kawża bi **spejjeż għall-atturi.**

Moqrija

**Onor. Joseph R. Micallef LL.D.,
Imhalled**

10 ta' Ġunju, 2021